Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

AN ARDTEISTIMÉIREACHT FHEIDHMEACH

2008

AN SCÉIM MHARCÁLA

GAEILGE CHUMARSÁIDEACH

TREORACHA GINEARÁLTA

1. Le linn na marcála ní mór chloí go dlúth leis an Scéim seo, le cibé leasuithe a dhéanfar uirthi ag an gComhdháil Mharcála, agus le cibé treoracha eile a thabharfar ag an gComhdháil nó ina dhiaidh sin.

2. Ní mór don Scrúdaitheoir Cúnta an mharcáil ar na freagarleabhair a dhéanamh i ndúch dearg. Ní mór botúin a mharcáil (níl ceartú i gceist) trí líne dhearg a tharraingt fúthu.

3. Ní mór na marcanna a bhronntar ar fhoranna éagsúla na gceisteanna agus na focheisteanna (de réir mar a áireofar ag an gComhdháil iad) a thaispeáint go soiléir sna hionaid chuí ar na freagarleabhair.

4. Ní ceart don Scrúdaitheoir Cúnta aon rud a scríobh i gcorp an fhreagarleabhair ach amháin marcanna, comharthaí, ticeanna, línte.

Tá ceithre roinn sa pháipéar seo.
Caithfear gach ceist a fhreagairt.

Roinn 1 **Cluastuiscint (90 marc)**
Roinn 2 **Léamhthuiscint (30 marc)**
Roinn 3 **Scríobh na Teanga (30 marc)**
Roinn 4 **Taighde (50 marc)**

Ceist	Marc
1	30
2	20
3	40
4	15
5	15
6	15
7	15
Taighde	50
IOMLÁN	200

200 marc = 6 Chreidiúint

Roinn 1 – **Cluastuiscint** [90 marc]

***(30)*CEIST 1** Éist leis an taifeadadh agus cuir **A, B, C** *nó* **D** sa bhosca cuí **(30 marc)**

Píosa a hAon: *Beidh cluiche cispheile ar siúl i halla na scoile ar a ceathair a chlog.*
Beidh Scoil Áine agus Scoil Bhríde ag imirt.

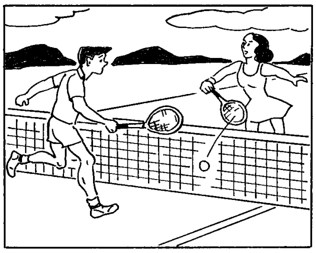
A

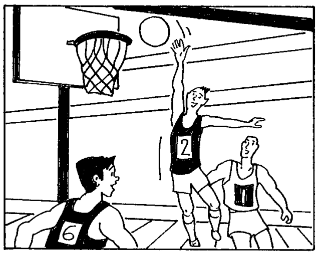
B

C

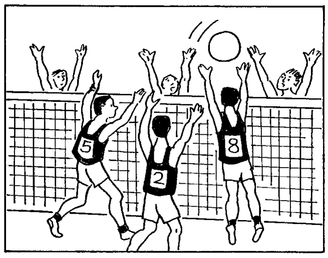
D

Cén pictiúr a théann leis an bpíosa seo? | B | **10 marc**

Píosa a Dó: *Seo í réamhaisnéis na haimsire.*
Beidh an lá amárach fliuch.
Beidh sé ag cur báistí an lá ar fad.

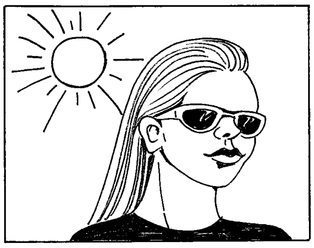
A

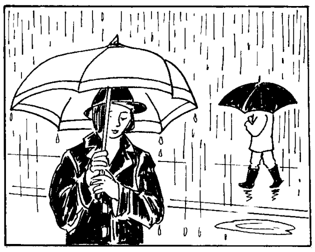
B

C

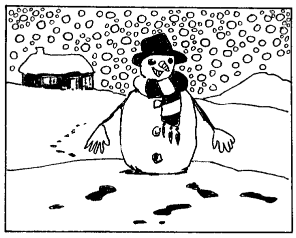
D

Cén pictiúr a théann leis an bpíosa seo? | C | **10 marc**

Píosa a Trí: *Chuaigh Tomás agus Seán go dtí an phictiúrlann inné.*
Chonaic siad an scannán Ocean's 13.
Thaitin sé go mór leo.

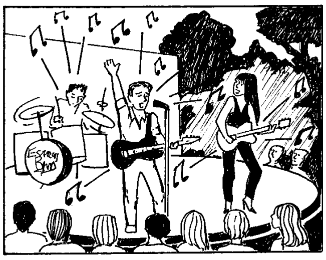
A

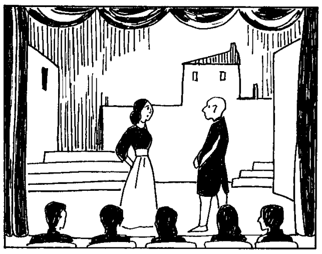
B

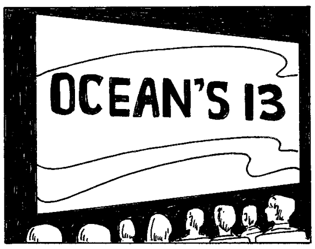

C

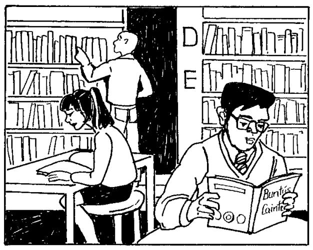
D

Cén pictiúr a théann leis an bpíosa seo? | C | **10 marc**

30 **<u>Iomlán = 30 marc</u>**

(20)CEIST 2 Éist leis an taifeadadh agus líon an fhoirm seo i n**Gaeilge**. **(20 marc)**

Máire Ní Riain *is ainm dom.* ***Tá mé cúig bliana déag d'aois****.Tá mé i mo chónaí in uimhir* ***a Trí Bóthar an Choláiste, Corcaigh****.Is í an uimhir theileafóin atá agam ná* ***087-268526****.Is maith liom* ***galf agus leadóg.***

CLUB ÓIGE COIS LIFE

FOIRM IARRATAIS

2 mharc

SLOINNE:

Ní Shé	☐
Ní Riain	√
Ní Néill	☐

AINM: **Máire / Máire Ní Riain** **2 mharc**

AOIS:

14	☐
16	☐
15	√

3 mharc

SEOLADH: **A Trí (3) Bóthar an Choláiste, Corcaigh.** **4 mharc**

UIMHIR THEILEAFÓIN:

086 247062	☐
087 268526	√
086 247662	☐

3 mharc

DO ROGHA SPÓRT:

Iománaíocht	☐	
Peil	☐	
Galf	√	**3 mharc**
Leadóg	√	**3 mharc**
Snámh	☐	

Iomlán = 20 marc

30 + 20 = 50

(40)CEIST 3 (40 marc)

Éist leis na comhráite seo agus freagair na ceisteanna **as Gaeilge** *nó* **as Béarla.**

Comhrá a hAon:

Máire: *Dia duit, a Áine. Ní fhaca mé thú le tamall.*
Áine: *Bhí mé ar laethanta saoire sa Fhrainc, a Mháire.*
Maire: *Sa Fhrainc! Agus cá raibh tú ag fanacht?*
Áine: *Bhí mé ag fanacht in óstán deas.*
Máire: *Conas a bhí an aimsir?*
Áine: *Bhí an aimsir te agus grianmhar.*
Maire: *Cad iad na háiseanna a bhí san óstán*?
Áine: *Bhí seomra cluichí, linn snámha agus cúirt leadóige ann.*

1. Cá raibh Áine ar saoire?

Sa Fhrainc	√	**2 mharc**
Sa Spáinn		
I Sasana		

2. Cá raibh sí ag fanacht? *(In) óstán (deas)* **2 mharc**

3. Conas a bhí an aimsir? *Te agus grianmhar/ Te / Grianmhar* **3 mharc (= 2 +1)**

4. What facilities were available in the hotel complex?

(a) *Seomra cluichí* (b) *Linn snámha* (c) *Cúirt leadóige* **3 mharc (=1+1+1)**

(10

Comhrá a Dó

Seán. *Haigh, a Thomáis. Cá bhfuil tú ag dul?*
Tomás. *Tá mé ag dul go dtí an cheolchoirm san R.D.S.*
Seán. *Cén t-am a thosóidh an cheolchoirm?*
Tomás. *Tosóidh sí ar a naoi a chlog.*
Seán. *Cé mhéad a chosain an ticéad?*
Tomás. *Chosain an ticéad €50.*
Seán. *Cá bhfuair tú an ticéad?*
Tomás. *Cheannaigh mo mhamaí an ticéad dom.*

1. Cá bhfuil Tomás ag dul? Go dtí *an cheolchoirm/ ceolchoirm* **3 mharc**

2. What time will the event start? **9.00** **2 mharc**

3. Cé mhéad a chosain an ticéad? €50 / caoga euro **2 mharc**

4. Cé a cheannaigh an ticéad do Thomás? *A mháthair / máthair / a mhamaí/ mamaí* **3 mharc**

(10

Comhrá a Trí

Bríd. *Cá ndeachaigh tú aréir, a Úna?*
Úna. *Chuaigh mé go dtí an dioscó, a Bhríd.*
Bríd. *Cá raibh an dioscó ar siúl?*
Úna. *Bhí sé ar siúl sa Chlub Óige.*
Bríd. *Cé a chuaigh in éineacht leat?*
Úna. *Chuaigh mo chara Pól in éineacht liom.*
Bríd. *Conas a tháinig sibh abhaile?*
Úna. *Thángamar abhaile ar an mbus.*
Bríd. *Ar thaitin an dioscó leat?*
Úna. *Thaitin sé go mór liom. Bhí mé féin agus Pól ag damhsa ar feadh na hoíche.*

1. Cá ndeachaigh Úna aréir? Go dioscó / dioscó **2 mharc**

2. Cá raibh sé ar siúl? *sa Chlub Óige/Club óige (club + óige)* **3 mharc (=2+1)**

3. Who went with her? A cara PóL *(cara + Pól)* **3 mharc (=2 + 1)**

4. Conas a tháinig siad abhaile? *Ar an mbus / bus* **2 mharc**

(10

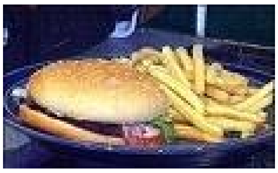

Comhrá a Ceathair

Pádraig. *Rachaimid go dtí an bhialann, a Liam. Tá ocras orm.*
Liam. *Tá an bhialann seo go deas agus tá an bia an–saor.*
Padraig. *Cad a íosfaidh tú, a Liam?*
Liam. *Beidh burgar agus sceallóga agamsa. Cad fút féin?*
Padraig. *Beidh burgar agus sceallóga agamsa freisin. Cad a ólfaidh tú, a Liam*?
Liam. *Ólfaidh mé gloine oráiste. Cad a dhéanfaimid tráthnóna?*
Padraig. *Rachaimid go dtí an trá. Tá sé ró-the aon rud eile a dhéanamh.*
Beidh sé go deas fionnuar ar an trá.

1. Cá raibh Liam agus a chara? *Sa bhialann / bialann* **2 mharc**

2. Cad a d'ith siad? *Burgar* **agus** *sceallóga* **3 mharc (= 2+1)**

3. Cad a d'ól Liam? *Gloine oráiste /oráiste* **2 mharc**

4. Cá rachaidh siad tráthnóna?*Go dtí an trá /an trá / trá* **3 mharc**

Iomlán = 40 marc

50 + 40 = 90

Roinn 2 – **Léamhthuiscint** [30 marc]

(15)CEIST 4 (15 mharc)

Léigh an píosa seo agus freagair na ceisteanna **as Gaeilge** *nó* **as Béarla**.

Ant agus Dec

1. Tá súilaithne ag lucht féachana na teilifíse ar Ant agus Dec. Ba iad a chuir na cláir *Pop Idol, Poker Face, Ant and Dec's Saturday Night Takeaway, Britain's Got Talent* agus go leor clár eile i láthair.

2. Ba é an chéad chlár teilifíse ar ghlac siad páirt ann ná *Byker Grove*, clár do pháistí. *PJ agus Duncan* na hainmneacha a bhí orthu sa chlár sin. Ina dhiaidh sin chaith siad tamall leis an gceol agus ba iad a chan an t-amhrán *We're on the Ball* do Chorn an Domhain sa sacar in 2002.

3. Ar 18 Samhain, 1975 a rugadh Ant (Anthony McPartlin) agus rugadh Dec (Declan Donnelly) ar 25 Meán Fómhair, 1975.

4. Is maith le hAnt agus Dec a bheith ag obair le chéile. Is cairde iad taobh amuigh den obair freisin. Is maith le mórán daoine iad mar bíonn siad gealgháireach agus dea-bhéasach i gcónaí.

Gealgháireach agus dea-bhéasach

1. Ainmnigh **dhá** chlár teilifíse a chuir Ant agus Dec i láthair. (**Alt 1**)

Pop Idol, Poker Face,
Ant and Dec's Saturday Night Takeaway,
Britain's Got Talent **Aon dá chlár** **4 mharc (= 2 + 2)**

2. Cén fáth ar chuir Ant agus Dec an t-amhrán *We're on the Ball* amach in 2002? (**Alt 2**)

Mar bhí *Corn an domhain* **ar siúl an bhliain sin.** **3 mharc**

3. Cathain a rugadh Ant agus cathain a rugadh Dec? (**Alt 3**)

Ant: *18 Samhain 1975* **Dec:***25 Meán Fómhair 1975* **4 mharc (= 2 +2)**

4. Cén fáth ar maith le mórán daoine Ant agus Dec? (**Alt 4**)

Mar bíonn siad *gealgháireach* **agus** *dea-bhéasach* **4 mharc) (= 2 + 2)**

<u>**Iomlán = 15 mharc**</u>

90 + 15 = 105

(15) CEIST 5 15 mharc

Léigh an litir seo agus freagair na ceisteanna **as Gaeilge** nó **as Béarla.**

Ráth Chairn,
Baile Átha Buí,
Co. na Mí.
12 Márta 2008

An Bainisteoir Ceoil,
Gael Linn,
35 Sráid an Dáma,
Baile Átha Cliath 2.

A chara,

Tá mé seacht mbliana déag d'aois. Is maith liom ceol agus damhsa. Táim ag freastal ar an scoil áitiúil.

Seol chugam, le do thoil, foirm iarratais do 'Siansa Ghael Linn 2008'.

Is mise le meas,

Nuala Ní Mháirtín .

Ceisteanna

1. What are Nuala's **two** favourite pastimes?

   Ceol **agus** *damhsa* **6 mharc (= 3 + 3)**

2. Cén seoladh atá ag Gael Linn?

   35 Sráid an Dáma, Baile Átha Cliath 2. **3 mharc (= 2 +1)**

3. Cén aois í Nuala?

   Seacht mbliana déag d'aois / seacht mbliana déag /17 **3 mharc**

4. What did Nuala ask Gael Linn to send to her?

   Foirm iarratais do 'Siansa Ghael Linn 2008'. **(***Foirm + Siansa***)** **3 mharc (= 2+1)**

<u>Iomlán =15 mharc</u>

105 +15 = 120

Roinn 3 – **Scríobh na Teanga** [30 marc]

Le freagairt **as Gaeilge amháin.**
This section **must** be answered **in Irish**.

(15) CEIST 6 15 mharc

Bhí tú ag dioscó *nó* ag ceolchoirm.
Scríobh cuntas **i nGaeilge** faoin dioscó *nó* faoin gceolchoirm.
Write **in Irish** about a disco *or* a concert that you attended.
Scríobh rud éigin faoi na pointí seo i do chuntas:

- An lá agus an t-am
- An áit
- Rud éigin a tharla
- Na ticéid

Ábhar = 4 phointe eolais = 2 mharc x 4 = 8 marc

Gaeilge = 7 marc

Á = 8

G = 7

<u>Iomlán =15 mharc</u>

120 + 15 = 135

(15) CEIST 7 15 mharc

Tá tú ar saoire sa Spáinn.

Scríobh cárta poist **i nGaeilge** chuig cara leat ag insint dó/di faoin tsaoire.

Scríobh rud éigin faoi:

- An áit
- An aimsir
- An bia
- Cé atá in éineacht leat
- Conas a chaitheann sibh an lá

Ábhar = 8 marc

Ainm agus Sloinne = 1
Seoladh = 1
3 phointe eolais = 6 = 2 mharc x 3

Gaeilge = 7 marc

Á = 8
G = 7
Iomlán = 15 mharc

125 + 15 = 150

Roinn 4 – **Taighde** [50 marc]

This section may be answered in Irish *or* in English.

1. Name a topic you researched as part of **Gaeilge Chumarsáideach**.

6 mharc = 0 *nó* **3** *nó* **6**

____

6 mharc

2. **Where** did you get your information?

(a) 4 mharc + (b) 4 mharc + (c) 4 mharc = 4 x 3 = 12
Pointe lom gan aon fhorbairt = 2 mharc

(a) ____

____

____

4 mharc

(b) ____

____

____

4 mharc

(c) ____

____

____

4 mharc

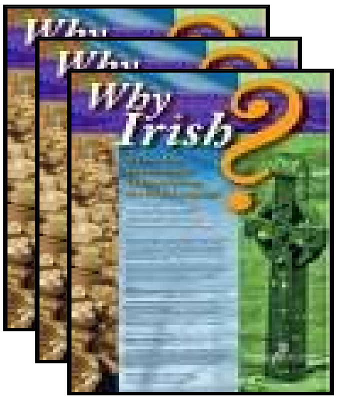

18

3. What did you learn **about the topic you researched?**

(a) 8 marc + (b) 8 marc + (c) 8 marc (d) 8 marc = 8 x 4 = **32 mharc**
Pointe lom gan aon fhorbairt= 4 mharc

(a) ____

____

____

8 marc

(b) ____

____

____

____

8 marc

(c) ____

____

____

____

8 marc

(d) ____

____

____

____

8 marc
<u>32</u>

<u>Iomlán = 50 marc</u>

150 + 50 = 200